

UNITÁRIUS ÉRTESEITŐ

Unitárius Egyház — Budapesti Unitárius Egyházközség — Unitárius Missióház Hivatalos Lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V., Koháry-utca 4.
 Telefon: Aut. 174—24
 A kéziratok minden hónap 10-ig,
 illetve 20-ig küldendők be

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési ára egy évre 4 P.
 Előfizetési díjak az Unitárius Egyház-
 község (Budapest) címére küldendők.
 Postacsekkszám 30.400

Főszerkesztő: **BARABÁS ISTVÁN** ♦ Felelős szerkesztő: **JANCSI LÁSZLÓ**

Jékey Aladár.

Ezt a nevet az erdélyiek jól ismerik. Érettségizett a 60-as év végén, jogot hallgatott és írónak készült. Pesten egyik lapnál dolgozott s faragta a verseket. Az első versgyűjteményt a szigorú kritikus: Gyulai Pál a sárga földig lecsepülte s erre az oroszán-sörényű ifjú a verseit tűzbe dobta. Erdélyben éppen akkor szervezték a telekkönyvi hivatalokat s a költőjelölt beállt telekkönyvvezetőnek. Emellett a poros és száraz hivatal mellett is a földhöz csapott lantot előszedegette s késő vénségéig (1921-ben, 73 éves volt) a tiszta gondolatoknak, a fehér írásoknak költői lelkületű lantosa maradt.

Pálfi Márton, a kolozsvári kollégium kiváló irodalomprofesszora és egyházi énekköltőnk a „Régi unitárius költőkről“ tartott kedves humorú, ötletes felolvasásában (K. Magvető 1930. 5—6. füzet) Jékey-ről ezt írja: „Az idő, haj, az idő kegyetlen ellensége virágnak, poétának egyaránt. A virág elhervad, az illat elszáll s itt marad egy dohos, sárga füzet. Jékey is csak egy ilyen szinehagyott, poros versesfüzet, de ha kinyitom, friss fehérrózsa illat árad ki belőle, mint a Kiza vad-rózsáiból. A Jékey virágai még üdék, még nem áporodottak. Úgy látszik, Jékey él, sőt holnap is élni fog“. Ez helyes megállapítás és Jékeyvel szemben nagy igazság.

Ma már Csonka-Magyarországon is Lavotta Rezső zenésítésében nagyon kedvelt dallá vált: Bokrétát kötöttem. Jékey Aladár írta még ifjú korában (1865—75) s főnix dalainak egyikeként 1921-ben

közrebocsátotta. (Ekkor zenésítette meg „Mezei bokréta” címen Lavotta).

A vers szövege :

Bokrétát kötöttem mezei virágból,
Küldeném is, nem is, messze, messze, távol...
Nagy sötét hegyen túl fényes úri házba,
Aranyos tartóba, szép lány asztalára.
Nézek, nézek az én tarka bokrétámra,
Jobb lesz neked itthon kis üveg pohárba...
Hervadj el, epedj el kék ibolyám kelyhe,
Mezei virágnak kunyhóban a helye!

Ilyen egyszerű, bájos kis versekbe zengette el Jékey az ő kétségtelenül költői szárnyalású gondolatait, érzéseit. Módot keresünk reá, hogy unitárius híveink megismerjék és megszeressék a Jékey-verseket. Nagy lelki gyönyör ezeket a szimbólikus verseket olvasni, mert az érzés melegsége árad felénk a mai tartalmatlan, mesterkelt versekkel szemben.

Pálfi szerint: „Ember van a sorok mögött, akinek mondani valója van s úgy és azt mondja, amit mondani kell s azt sem erőszakolja ránk“.

(Dr. T. Gy.)

Sz. 89—1931.

Meghívó.

A budapesti unitárius egyházközség Kebli Tanácsa 1931. évi március 11-én (szerdán) délután 5 órakor, a tanácsteremben

negyedévi rendes ülést tart,

melyre a tagokat szeretettel meghívjuk.

Budapest, 1931. február 23.

Dr. Kozma Jenő s. k.

gondnok.

Józan Miklós s. k.

lelkész-elnök.

Tárgysorozat : 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldetnek. 3. Elnökileg elintézett és folyó ügyek. 4. 1930. évi számadás a folyó pénztárról és a Házzól. 5. Számadás az Egyházfenntartási és kisebb alappokról. 6. Gazdasági bizottság jelentése. 7. Nevelésügyi bizottság jelentése. 8. Jogügyi bizottság jelentése. 9. Jelentés a cinkotai hagyatékról. 10. Kebli Tanács egyharmada kisorsolásának elő-

készítése. 11. Egyházfiak választása. 12. Műszaki bizottság jelentése. 13. Leltárbizottság jelentése. 14. Adó kivetőbizottság jelentése. 15. Időközben beérkező tárgyak. 16. Indítványok.

NB.

- a) Elnöki tanács : 1931. márc. 2. (hétfő) d. u. 5 órakor.
- b) Gazdasági bizottság : 1931. márc. 4. (szerda) d. u. 5 órakor.
- c) Nevelési bizottság : 1931. márc. 6. (péntek) d. u. 5 órakor.
- d) Jogügyi bizottság : 1931. márc. 9. (hétfő) d. u. 5 órakor.
- e) Gondnoki értekezlet : 1931. márc. 10. (kedd) d. u. 5 órakor.

Közgyűlés:

1931. március 29-én (*vasárnap*) délután 5 órakor a templomban.

Az Unitárius Misszió Ház munkássága.

Minthogy hiveseink közül még sokan nem látják tisztán azt a feladatot, melyet a Budapesti Unitárius Misszió Ház az alapítók rendelkezése értelmében szolgálni hivatva van, legfönnebb csak áldásait élvezik, szükségesnek látszik, hogy a Misszió Ház dolgairól egy pár rövid megjegyzést tegyünk.

A Misszió Ház, amint azt a gyönyörű székely stílusú templomának a bejáratánál elhelyezett emléktábla is jelzi, „Dr. Csiki Gábor lelkész kezdeményezésére és közbenjárására az angol és amerikai unitáriusok jóvoltából Budapest székesfőváros támogatása és Dr. Kozma Jenő áldozata mellett létesült“. A székesfőváros, mint más egyházak esetében, a templomépítéshez nyújtott segítséget. Dr. Kozma Jenő atyánkfia pedig nagylelkű kölcsönével segített.

Az alapítók határozott rendelkezése szerint a Misszió Ház célja az, hogy :

1. Templomhelyiséget biztosítson a Budapesten megszorodott unitárius hívek számára, akiket a régebbi időből meglévő Koháry-utcai templomunk részint a távolság, részint főképp ünnepnapokon kicsiny volta miatt befogadni nem tud.

NAGY ÁRON

IV., KÁROLY-KÖRÚT 7.

unitárius asztalosmester, jutányosan készít mindennemű asztalosmunkát. • Kívánatra házhoz megy. Telefonhívó: 373-04

Minthogy híveink nagy többsége erdélyi származású székely ember, a nagylelkű alapítók óhajtották azt, hogy a templom székely stílusú legyen, ahol szülőföldjüket vesztett székely híveink egy-egy áhítatos órán magukat otthonosan érezhetik.

A templomban vasárnaponként és ünnepnapokon rendes istentiszteletek tartatnak. Ezenkívül a Misszió Ház a főváros környékén és a vidéken levő szórványok gondozásában is részt vesz.

2. Lakást nyújtson a Misszió Ház lelkésze és helyettese számára.

3. Központi helyiséget biztosítson a budapesti unitárius hívek egyháztársadalmi és jótékony célú munkásságának a lebonyolítására, beleértvén a Dávid Ferenc Egylet és a Magyar Unitárius Nők Szövetségét is.

4. Otthont nyújtson erdélyi és más egyetemi és főiskolai hallgatók részére, akik tényleges ráutaltságukat igazolják és tanulmányaikban jó eredményt tudnak felmutatni.

Az Internátus rendjét külön szabályzat írja körül.

Röviden összefoglalva, a Misszió Ház az alapítólevél szerint ezeket a feladatokat van hivatva szolgálni.

A Misszió Ház feladatát, ami jórészt különben az egyházközségnek is célja, az egyházközséggel egyetértve, az egyházközséget támogatva és azt segítségül hívva végzi. A cél közös: a magyar unitárius hívek szolgálata. A Misszió Ház tehát nem külön egyház az egyházban. Éppúgy mint az egyházközség, ez is a Magyarországi Unitárius Egyház Igazgató Tanácsának a fennhatósága alatt áll. A Misszió Ház anyagi ügyeit, éppúgy mint a Kebli Tanács az egyházközség anyagi ügyeit, az alapítóktól vett megbízás alapján közvetlen és teljes felelősséggel az ügynevezett Misszió Bizottság intézi, melynek összetételét különben egyházi főhatóságunk rendelkezései szabályozzák.

A Misszió Ház fenntartása a magyar unitárius híveknek eddig egy fillérjébe sem került. Jóllehet anyagi forrásai nagyon szűkösek, a Misszió Ház sohasem kért, hanem mindig csak adott a magyar unitárius híveknek. A templom berendezésénél egynéhány megértő lelkű hívünk egy pár száz pengővel segítségül jött ugyan, de a Misszió Háznak, hogy elvégezhesse a maga sokoldalú munkáját, soha senki egy fillért se adózott. A Misszió Ház mindig csak akkor állott elő és áll ma is elő, amikor valahol valakin segíteni kell.

Hogy a lelkiek szolgálatán felül, mely minden egyház legelső feladata, miféle anyagiakkal jött a Misszió Ház a hívek támogatására s mikép igyekezett a szeretet evangéliumát jó cselekedetekben is megmutatni, azt egy évi számadásból láthatjuk meg. A számadásból

kitűnik, hogy a Misszió Ház évi tiszta jövedelméből személyi kiadásokra költ a legkevesebbet, szem előtt tartva azt az elvet, hogy nem az intézmény van a tisztviselőkért, hanem a tisztviselők az intézményért és az intézmény pedig a tisztviselőkkel együtt a köz javáért. Amíg a bevételi oldalon közel 50.000 pengő szerepel, ami javarészt házbérből és amerikaiak szeretetadományából és a székesfőváros segélyéből tevődik ki, addig a kiadási oldalon két lelkész és egy énekvezér fizetéseként csupán 7212 pengő szerepel. A különbözet egy vagy más formában az utolsó fillérig a hívek javát szolgálja. Még szerencse, hogy az egyik lelkész hitoktató is s ha kettőzött munka árán is, de így valahogy segít magán, a másik lelkész pedig külföldről kap fizetéspótlást.

Hogy a Misszió Ház által végzett jótékony munkáról megközelítő fogalma legyen valakinek, számításba kell vennie még a Diákotthon által elfoglalt lakások elmaradó házbérhozamát, valamint más, természetbeni adományok értékét is. Igen sok szegény unitárius család abból ruházkodik, amit a Misszió Ház közbenjárására az amerikai Unitárius Nőszövetség adományaként a Magyar Unitárius Nők Szövetségétől kap.

Az Unitárius Misszió Ház, amint azt az épület homlokzatán és a templomában levő felírás és a templom hármás lobogója is jelzi, az Angol—Magyar—Amerikai Unitárius Testvériség örök szimbolumaként áll a fővárosban. Ez azt is jelenti, hogy az általános valláserkölcsei érdekek szolgálatán felül a Misszió Háznak még az is feladatául jutott, hogy ezt a testvéri viszonyt a magyar nemzet javára ápolja, gyümölcsöztesse és összeköttetései révén a magyar nemzet érdekeit Angliában és Amerikában rendszeresen szolgálja. Hogy ezt a fontos hivatását a Misszió Ház a magyar nemzet javára mind a mai napig milyen eredménnyel töltötte be, annak mérlegelése a dolog természeténél fogva nem erre a helyre való. Tény azonban az, hogy az unitárius név megbecsülését idegenek előtt ezen a téren is növelte s a legfelső körök elismerő köszönetét volt alkalma sokszor elkönyvelni. Más felekezetű testvéreink pedig az Unitárius Misszió Házzal kapcsolatban nem egyszerű sóhajtozva mondogatják, sőt irták is lapjaikban: bárcsak mi is utána csinálhatnók ezt.

BERDE LAJOS

UNITÁRIUS CIPÉSZMESTER JUTÁNYOSAN VÁLLAL MINDEN MUNKÁT

LAKIK: II., BATTYÁNY-UTCA 48. SZÁM

Hó- és sárcipőt is készít

Távol legyen a Misszió Ház Bizottságától a gondolat, mintha ezeknek a tényeknek rövid leszögezésével hivalkodni kívánna. A dicsőség egyedül az Istené. Ennek a közleménynek a célja csak az, hogy mindenki előtt tisztán álljon az a feladat, melynek szolgálatára a Misszió Ház létesült és az, hogy a vezetőség ezt a feladatot milyen hűséggel igyekezett betölteni. Híveink megjegyzését, sőt kritikáját is a Misszió Ház munkájáról, bárkitől jöjjön az, a Misszió Ház vezetősége, ha kritika a szeretet hangján szól, mindig köszönettel veszi, mert tanul belőle. Csupán csak az a kívánsága, hogy amikor erről, a szívünkön dédelgetett egyházi intézményünkről, melyért idehaza és külföldön oly sok derék ember fáradozott, szó esik, a fent említett tények feledésbe ne menjenek.

Cs. G.

Az Unitárius Irodalmi Társaság új pályázatai.

Az Unitárius Irodalmi Társaság dr. *Ferenczy Géza* egyházi főgondnok, irodalomtársasági elnök adományából a következő pályázatokot tűzi ki:

Megírandó János Zsigmond erdélyi fejedelem élet- és jellemrajza. Pályázati határidő 1932. május 1. Pályadíj 12.000 lej.

3500, azaz háromezeröttszáz lejt tűz ki unitárius vonatkozású történelmi elbeszélésre, versre vagy festményre. Pályázati határidő 1931. szeptember 1.

A pályamunkákat géppel, vagy idegen kézírással és jelíges levéllel kell beadni a kitűzött határnapokig *S. Nagy László* főtítkárhoz, Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei 37. szám alá. A pályadíjak a bírálat alapján egy vagy több munkának is kiadhatók s úgy részben, mint egészben is odaítélhetők. A pályamunkákra elsősorban unitárius íróink és művészeink pályázatait várjuk, de azokra bárki máris teljes joggal pályázhat. A pályadíjat nyert irodalmi dolgozatok a Társaság tulajdonai lesznek.

Kolozsvár, 1931. február 1.

Vári Albert
elnök-h.

S. Nagy László
főtítkár.

Püspöki jelentés az 1929—30. egyházi évről.

Dr. Boros György püspöknek az 1930. évi Főtanácshoz beterjesztett évi jelentése a napokban jelent meg. A jelentésből néhány fontosabb adatot ismertetünk.

A jelentés első részében megemlékezik a dévai Dávid Ferenc-emléktábla felállításáról. Az emléktáblát 1910-ben állította volt föl egyházunk a dévai várrom egyik fülkéjébe. Ezt a táblát az 1918. évi felfordulás idején ismeretlen tettesek szétrombolták. Tíz év után most újra fölállították. Az emléktábla „államhatósági őrizet alatt” fogja hirdetni Dávid Ferenc emlékezetét a dévai várban.

Örvendetes jelenségként jegyzi föl a jelentés, hogy rendes lelkipásztoraink közül hárman mentek külföldi tanulmányútra *saját költségükön*.

A népesedési kimutatás szerint erdélyi egyházunk lélekszáma 1929. évi végén 72.700, amelyből 5297 szórványban él. Rendes lelkipásztorok száma 111, segédlelkész 10.

A jelentés részletesen foglalkozik a külföldi hitrokonainkkal fennálló kapcsolatokkal és a szórványban élő hivek lelki gondozásával, amely utóbbi a segédlelkészi átalány beszüntetése miatt komoly veszedelemben forog.

A püspöki jelentésből azt lehet megállapítani, hogy egyházunk a nehéz helyzetben is lelkiekben a gyarapodás útján halad. Az anyagiakról az E. K. Tanács jelentéséből fogjuk az Értesítő olvasóit tájékoztatni.

Lynsey amerikai bíró nyilatkozata a házasság belső lényegéről.

A nemi tisztaság az összes társadalmi erények között a legelső, mert egy nemzet ereje a saját nőinek nemi tisztaságától függ. A nemi tisztaság a *fajjal* szemben a kötelességnek egy neme és ebből az okból kötelező.

Kevesen vannak, akik kételkednek abban, hogy a nők nemi tisztátalansága a család alapját ássa alá és ennek folytán a *nemzet* és a *faj* életének gyökerét semmisíti meg. (Kameradschafts-Ehe.)

Ez az igazság azért megszívlelendő, mert az emberi társadalom az ösztönök hatalmával szemben az erkölcsi szabályok hatása alatt finomult ki. Az erkölcsi szabályok megsértése mindig megbosszulja magát, ha később is!

Az unitárius eszme hivatása.

(Az I. közlemény a f. évi 4. számban jelent meg.)

Van-e az unitarizmus eszméjének manapság különös hivatása?

Legyen valaki bármely vallás híve, lehetetlen, hogy lelke legmélyében ne legyen unitárius, vagyis ne ismerje el, hogy a legfőbb erkölcsi hatalom, akit Istennek neveznek, csak egy. A vallások egyes dogmái gátolják az emberiség fejlődését és el kell ismerni a tudományos, vallási s polgári szabadság elvét.

Mindazok a vallások, amelyek ezzel az unitárius gondolattal szemben állanak, ahelyett, hogy az Istenhit szikráját gyujtanák meg a bírálóan gondolkozó emberek lelkében, amelyet a gazdasági küzdelmek leigáznak, az ellenkező hatást, a *hitellenséget* keltik.

Abban rejlik s abból folyik az unitárius eszme világhivatása, hogy minden vallások között leglökéletesebb harmóniában van a tudományos kutatás és vizsgálódás szabadságával és nincs benne semmi, amit a mai gondolkozó ember el nem fogadhat.

Ebben van az unitárius eszme hódító világereje.

Az unitarizmus nincs a tudomány ellen. *A hitnek nem is kell félnie a tudománytól.* Az összes igazságok megférnek egymás mellett, összefüggnek és egy nagy igazság részei. Ez áll a hit és a tudomány igazságairól is. *Minden tudomány Istenhez vezet* és lehet bármily nagy az ember tudománya, az elenyésző csekély az Ismeretlen végtelenségével szemben, ahol már a hit a vezérlő kalauz. A tudomány nem fordulhat okszerűen az unitárius hit ellen, miként ez sem fordul a tudomány ellen. A természeti törvények, az ok és okozat kérlelhetlen összefüggése nem ellenkezik a *Végokkal*, az Isten eszméjével. Ha kimutatják, hogy a biblia egyes tételei ellenkezik a tudománnyal, de a mi hitünk nem ellenkezik.

Az unitárius hit nem okoz örök ellentétet a hit és tudás között és ennek folytán nem kell üldöznie a tudomány bármely vívmányát, bármely igazság hirdetését, nem kell türelmetlenné lennie sem más vallások, sem a különböző fajok világfelfogásával szemben.

Elve ugyanis a gondolatszabadság, az emberiség haladása. Ez a két eszme elválaszthatatlan, minthogy az emberi szabadság nélkülözhetetlen a haladáshoz, míg az egyéniség guzsbakötése a fejlődést elnyomja. *Az emberiséget az egyének és azok szabad gondolatai vitték előre,* nem pedig a tömegek, amelyek gondolkodását a sablon, a megszokás, a hagyomány, a divat köti meg.

Minden, ami megköti a gondolatszabadságot, nem szűnik meg hiba lenni az emberi nem haladásával szemben. *Dr. Ujlaki Géza.*

Jékey versek.

Néma vád.

Elment az én gondolatom
Messze-messze földre,
Messze földön, falu végén
Egy kis temetőbe.

Virul-e még, látszik-e még
Az én anyám hantja?
Vagy talán az égi gond sem
Könyörül már rajta.

Hazajött a gondolatom
Messze-messze földről,
Messze földön, faluvégén
Egy kis temetőből...

S addig-addig panaszol itt
Elhagyatottságról,
Hogy a szívem majd megszakad
A nagy zokogástól.

Az én szívem.

Az én szívem szomorúfüz ága,
Búsulni jött csak err' a világra.
Ne bántsatok, nem tehetek róla,
Hogy amikor virágzik is,
Csüggeteg a lombja.
A lelkem meg bolygó, fehér felleg,
Szép világ csak bujdosik feletted;
S hiába süt rá fönn az ég lángja,
Csak suhanó árnyéka hull
Itt lenn a virágra!

Tökéletes magyar-német gyors- és gépirónő,

önálló levelező és fordító, hosszú irodai gyakorlattal, komoly, megbízható munkaerő, azonnali belépésre állást keres. Szíves érdeklődéseket »Szorgalmas« jelige alatt a lap kiadóhivatala továbbít.

Erdélyi Magyar Évkönyv.

A kisebbségi egyházak vagyoni helyzete.

Az imperium-változás súlyosan érintette az erdélyi kisebbségi egyházakat vagyoni tekintetben is. Az agrárreform örve alatt a legtöbb egyháztól elvették ingatlan birtokaiknak legnagyobb részét. Az agrártörvény nem tett különbséget állami és magán eredetű ingatlan vagyon között. Így történt aztán, hogy az Unitárius Egyház, amelynek állami eredetű ingatlana egy négyszögöl sem volt, elveszítette ingatlanait, bár azok nagyrészt iskolai célokat szolgáltak.

Az erdélyi Magyar Unitárius Egyháznak az imperium-változáskor 17 ezer 916 hold 875 négyszögöl ingatlana volt. Ebből 6965 hold 1207 négyszögöl az egyetemes egyházé, 10 ezer 950 hold 1268 négyszögöl az egyházközségeké volt.

A kisajátítás révén az egyetemes egyház 6965 hold 1207 négyszögöl ingatlanából 6285 hold 1259 négyszögöl (90·2%), az egyházközségek 10 ezer 950 hold 1268 négyszögöl ingatlanából 5103 hold 1085 négyszögöl (46·6%) esett az agrárreform áldozatául. Különös szigorúsággal kezelte az agrártörvény a Berde Mózsá-alapítványt. Az 1400 hold Berde-féle birtokból mindössze 2 hold belsőséget hagytak meg, míg 1398 holdat kisajátítottak. A Berde-féle birtok jövedelméből kapott 200 középiskolai tanuló naponta 1—1 cipót.

A Népszövetség az erdélyi agrártörvény ilyen antiszociális intézkedését is jóváhagyta. Az az újjeländi vagy brazíliai úr, aki elé ezek a panaszok kerültek, honnan is tudhatná, hogy van a világon egy kis ország, amelyben napi egy cipó életet és jövőt jelent a szegény székely fiúnak!

Az agrárreform után az erdélyi Magyar Unitárius Egyháznak megmaradt 679 hold 1548 négyszögöl, a 113 anyaegyházközségnek 5847 hold 183 négyszögöl ingatlana. Meg kell jegyeznünk, hogy a megmaradt ingatlanban erdő, udvar, kert, szőlő, templomkert, temető, terméketlen terület, nádas stb., tehát nem jövedelmező terület is benne van. Érthető így, hogy a 679 hold néhány öl terméketlen birtok jövedelméből az erdélyi unitárius egyház 2 főgimnáziumot fenntartani nem képes.

Az agrártörvény kimondja azt is, hogy mindenik anyaegyházközségnek joga van bizonyos számú holdat igényelni a kisajátításra kerülő birtokokból. E téren aztán az agrárreform nem sietett annyira, mint a kisajátítással, mert az erdélyi unitárius egyházközségek közül

eddig még csak 4 kapott összesen 28 hold 600 négyszögöl művelhető földet, 5 hold erdőt és 3 hold temetőterületet.

Az erdélyi r. kat. státusnak 43 ezer 890 hold birtokából a kisajátítás után maradt 6333 hold birtoka. A ref. egyháztól az 58 ezer 502 hold ingatlanból 24 ezer 563 holdat vettek el.

A számok világosan mutatják eredetét annak a sok panasznak, sérelemnek, amelyeknek orvoslásáért eredménytelenül kilincselnek erdélyi magyar testvéreink a genfi párnás ajtók mögött kényelmeskedő nagy uraknál.

Beszámoló a Nőszövetség 1931 február havi gyűléséről.

Örömmel jelenthetjük kedves Testvéreinknek, hogy februári gyűlésünkön sok olyan Testvérünk is résztvett, akiket már régen volt alkalmunk körünkben üdvözölni. Többen voltak, kik első ízben örvendeztettek meg jelenlétükkel.

Szokolayné Tompa Márta ismertetését az amerikai unitárius nőszövetség munkájáról dr. *Csiki Gábor* missziós lelkész olvasta fel. Elcsodálkozva hallgattuk, hogy amerikai testvéreink milyen sok és sokféle cél elérésére tudnak egyesületekbe, szövetségekbe tömörülni, nemkülönben, hogy milyen lelkes munkával és áldozatkészséggel sietnek a szegény és beteg Európa segítésére.

Istennek gazdag áldása pihenjen meg munkájukon!

Határozatba ment, hogy megindítjuk a rendszeres kórházlátogatást. Dolgozunk azon, hogy a család- és szegénygondozást intézményesen megszervezhessük — a főváros egyes kerületeiben már működő szervekhez hasonlóan —, természetesen szem előtt tartva a mi speciális viszonyainkat. Ha egyházi hatóságunk jóváhagyása és oltalma alatt átvihetjük a család- és szegénygondozásra vonatkozó terveinket — a jó Isten segítségével szép és érdemes lesz a munka. Minél nehezebb és áldozatosabb, annál gyümölcsözőbb itt és annál kedvesebb Isten előtt.

Mihelyt a szervező munkában odaérünk, hogy a kivitelhez foghatunk, részletesen tájékoztatni fogjuk hittestvéreinket e tárgyban.

Egy nagycsaládú (öt gyermek) testvérünk elhelyezése érdekében megkeressük Egyházközségünket, hogy a Koháry-utcai székház egyik lakását, mely eredetileg is segédházfelügyelői lakás volt, adja vissza eredeti rendeltetésének.

Egy idős volta miatt elhelyezkedni már nem tudó gyermek-kertésznő testvérünknek lakbére fejében — szeretetházba juttatásáig— havi 10 pengőt folyósítunk.

A Brassai S. Ifj. Egyesület báli meghívóját megváltjuk 10 pengővel

A János Zsigmond cserkészcsapat ünnepélye.

Február 8-án, vasárnap délután tartotta az unitárius cserkészcsapat színpadavató ünnepélyét a Rákos-utcai Misszióház gyülekezeti termében. A színpadot cserkészeink saját költségükön és saját szorgalmas munkájukkal készítették el Csucsi László és Borbély István vezetésével, ezzel is gazdagítva gyülekezeti életünket egy szép, új intézménnyel. A cserkészcsapat állandó, fokozatos haladásáról és életrevalóságáról tett bizonyosságot ez a színpadavató ünnepély is. A közönség mind nagyobb szeretettel veszi körül egyházunknak e legfiatalabb és legkedvesebb alakulatát, ami kitünt már abból is, hogy a terem zsúfolásig megtelt s még sokan ki is szorultak. Az ünnepély a cserkészindulóval kezdődött, amit a lelkes fiúk Dézsi Zoltán vezetésével adtak elő. Az ünnepély egyik fénypontja volt az „Analfabéta-tanfolyam” című vígjáték, amelynek úgy a kiállítása, mint a szereplői elsőrangúak voltak. Berde Géza, Barabás István és Balogh Miklós hegedűjátéka sok élvezetet szerzett. Sándor Zoltán irredenta szaválata a magyar-székely szíveket mélyükig rázta meg; megérdemelt tapsot kapott érte. A fiúk ismét hazafias dalokat énekeltek hegedűkísérettel. Utána egy egyfelvonásos színdarab következett a cserkészcsapat hősi korából: Mafeking hőse címmel. A színdarab kiállítása és szereplői minden elismerést megérdemelnek. A játék alatt megéreztük azt a modern önfeláldozó hősiességet, mely létrehozta és fenntartja továbbra is, addig, míg a fiúk szívéből a szolgálatkész áldozatosság ki nem hal. Erről az áldozatos munkáról tett tanúságot Pethő István parancsnok zárószava, amely után Dézsi Zoltán adott elő irredenta jelenetet. Az ünnepélyt a Himnusz hangjai fejezték be. Ünnepély után a csapat a közönséget uzsonnára látta vendégül. A kitünően sikerült ünnephez úgy a parancsnok atyánkfiának, mint a fiúknak szívből gratulálunk.

(jl.)

Hölgyek
figyelmébe!

Ha elegánsan és izléselesen akar öltözködni, keresse fel
SZŐKE FERENC angol és francia női
divatszalonját, Budapest, József-u. 2.,
I. emelet 3., a Rácz Dániel cég volt szabásza.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Keresztelés, esketés, temetés egy nappal előbb bejelentendő a hivatalos órák alatt a lelkészi irodában, V., Koháry-utca 4.

Az egyházközség könyvtára, V., Koháry-utca 4., I. em., nyitva van: vasárnap 12—1, kedd délután 5—7 és csütörtök délután 5—7 órák alatt.

A Nőszövetség értekezlete havonként a második csütörtöki napon délután 5 órakor van, IX., Rákos-utca 3. sz. alatt.

A Leányegyesület összejövetelét a hónap 2. és 4. vasárnapján délután fél 4 órakor tartja, V., Koháry-utca 4. sz. alatt a tanácsteremben.

A Koháry-u. templomban a böjti vasárnapokon délután 5 órakor is istentiszteletet tartunk.

Rádiós istentiszteletünk — ha valami akadály nem áll elő — március 15-én 11 óra 15 perc kezdettel lesz a Koháry-u. templomban.

Rev. C. J. Street, az Angol és Külföldi Unitárius Társulat elnöke, unitárius lelkipásztor 76 éves korában elhunyt. Jó barátunk volt. Erdélyt is meglátogatta egy ízben. Pihenjen békességben!

Sándor Áron nyug. unitárius lelkipásztor testvérünk f. évi január 28-án jobblétre szenderült. A *Keresztény Magvető* azt mondja róla: „Egy nemes, áldásos élet után, késő vénységében, családi élet örömeitől megfosztva, szinte kegyelemkenyéren élte öreg napjait“. E mondat mögött megdöbbentő tragédia áll. A könnyөрületre szorult ember keserű tragédiája.

Minket kétszeresen szomorúan érintett az ő kegyetlen sorsa, mert az ő sorsában a magyarországi unitárius papok sorsát látjuk. Ebben a pillanatban nyugdíj nélkül állunk családjainkkal együtt. 12 esztendeje gyötör a gond — mi lesz hát velünk? Tudakozódásainkra Kolozsvárról eddig még csak azt az értesítést kaptuk, hogy a békebeli nyugdíjtőkénk nagyrésze elveszett s ami megmaradt, nem jövedelmező papiros. Ezt is csak a nyugdíjbizottságtól tudjuk. A főhatóságtól semmi hírünk.

Pesterzsébeti szörványunkban a hatodik istentiszteletünket márc. 8-án délután 4 órakor tartjuk az Erzsébet-úti elemi iskolában. Kérjük a híveket, szíveskedjenek a kiosztott statisztikai íveket magukkal hozni.

Ráduly János p. ü. fővigyázó atyánkfia és Szántó Margit f. évi február hó 22-én tartották esküvőjüket a Koháry-u. templomban. Isten szentelje meg házassági szövetségüket!

Halottaink: Kiss Imre 4 éves, Fenyédi Péter 43 éves, Fodor Ágnes 32 éves, a jobb hazába költöztek. Nyugodjanak csendesen!

Csehországban az unitárius vallást a cseh köztársasági kormány törvényesen elismert vallásnak nyilvánította. Azt is megengedte a kormány, hogy nő-papokat is alkalmazhasson az egyház. Az unitárius vallás látható gyülekezete Prágában van, néhány ezer lélekszámmal. Lelkipásztoruk dr. Čapek, akinek felesége is teljesít pásztori szolgálatot. Az egyházközség tetemes külföldi segélyben részesül.

A Brassai Sámuel Ifjúsági Egyesület f. évi március hó 13-án délután 6 órakor, a Rákos-u. templomban nemzeti ünnepséget rendez. Belépődíj nincs. Adományokat köszönettel fogad az Egyesület.

A Budapesti Unitárius Misszió Kalendáriuma folyó év március hónapban.

- 1931 március 1-én délelőtt 10 órakor. Istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Pethő István.
- 1931 „ 1-én délután 4 órakor. Bőjti istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Dr. Csiki Gábor.
- 1931 „ 5-én este 8 órakor. Internátusi értekezés.
- 1931 „ 8-án délelőtt 10 órakor. Istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Dr. Csiki Gábor.
- 1931 „ 8-án délután 4 órakor. Istentisztelet a X. ker. MÁV lakótelepi elemi iskolában. Prédikál Pethő István.
- 1931 „ 8-án délután 5 órakor. Bőjti istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Dr. Csiki Gábor.
- 1931 „ 12-én délután 5 órakor. A Nőszövetség választmányi ülése.
- 1931 „ 15-én délelőtt 10 órakor. Alkalmi istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Dr. Csiki Gábor.
- 1931 „ 15-én délután 5 órakor. Bőjti istentisztelet a Misszió Ház templomában. Prédikál Pethő István.

Olvassuk a Bibliát! *Márc. 1.* Remény vasárnapja: Ján. 14, 1—14. — 1. Pét. 1, 3—9. — *Márc. 2.* — Fil. 3, 20—21. A mi országunk mennyekben van. — *Márc. 3.* — 2. Pét. 3, 13. Új eget és új földet várunk. — *Márc. 4.* — 1 Kor. 6, 14. Minket is feltámaszt. — *Március 5.* — Csel. 23, 6—7. A halottak reménysége és feltámadása miatt vádoltatom én. — *Márc. 6.* — Jób 19:25. Tudom, hogy az én Megváltóm él. — *Márc. 7.* — Jel. 7, 16—17. Eltöröl Isten az ő szemeikről minden könnyet.

A presbiterek körzetlátogatása. A makói presbiterium ez év elejével a presbiterekre nézve elrendelte a körzetlátogatás megkezdését és munkálását. A presbiterek mellett, a szolgálat nagy fontosságára való tekintettel, önkéntes jelentkezőket is beállítanak a munkába. A presbiterek és az önkéntes jelentkezők részére pedig rendszeres összejöveteleket tartanak, hogy a körzetlátogatás szolgálatában mindenki kellő jártasságot szerezhessen. A körzetlátogatás célja és programja a vonatkozó presbiteri határozat szerint a következő: 1. A református hitükben ingadozó híveket hitükben megőrizni. Így különösen a más vallásba való áttérés és a szektákhoz való áttérés veszedelme alkalmából. 2. A református egyházunk iránt hűségben ingadozó híveknek egyházunk iránti hűségben való megtartása és megerősítése. Így különösen házasságkötés alkalmával kárunkra adandó reverzális veszedelem esetében, vagy az egyházi szertartás mellőzése (keresztelés, temetés, esketés) esetén. 3. Feltűnő templomkerülés, úrvacsoravétel mellőzése esetén figyelmeztetés az élő hit cselekedeteinek gyakorlására — továbbá a házi áhitat és bibliaolvasás — bevezetésére buzdítás. 4. Erkölcstelen és botránys életű egyháztagokat a megtérésre segíteni, rábeszélni. 5. Beteg egyháztagokat látogatni. 6. Indokolt szegénységben és elhagyatottságban levő egyháztagok gondozása, illetve az erre való eljárásra a presbiterium figyelmének felhívása.

Beszédes számok. Csonka-Magyarország évi költségvetése 960 milló pengő. A súlyos anyagi válsággal küzködő lakosság ennek az összegnek kereken egyharmadát — 320 millió pengőt — költi évente alkoholra. Országos átlagban 2000 lakosra esik 1 iskola és 322 lakosra 1 koresma.

A BUDAPESTI UNITÁRIUS IRATMISSZIÓ ÁLTAL TERJESZTETT KIADVÁNYOK JEGYZÉKE.

1. <i>Benczédi Pál</i> : Hit- és Erkölcstan	1.— P
2. <i>Boros György</i> : Brassai Sámuel	10.— „
— Ferencz József 90 eszt. jub.	—40 „
— Amerikai Unitárius Társ. 100. év jub.	—40 „
— „ „ „ 75. év jub.	—20 „
3. <i>Botár J.</i> : A vallásszab. és Dávid F.	—30 „
4. <i>Csifó S.</i> : Bibliai történetek	2-30 „
5. <i>Csiki G.</i> : Hiszek egy Istenben.....	4.— „

6. <i>Ferencz—Gálfi—Vári</i> : Hittan.....	2.90 P
7. <i>Ferencz J.</i> : Unitárius Káté	1.— „
8. <i>Ferencz—Vári</i> : Unitárius Kis Tükör	3.80 „
9. <i>Gálfi L.</i> : A jelenkor Jézusa	—50 „
10. <i>Jakab E.</i> : Dávid Ferenc eml.	—90 „
11. <i>Kanyaró F.</i> : Unitárius tört. irás	—90 „
— Unitáriusok Magyarországon	3.80 „
12. <i>Kiss E.</i> : Budhizmus és kereszténység	3.— „
13. <i>Kovács L.</i> : A ker. fejl. tört.	4.— „
14. <i>Köváry L.</i> : Millenium és mill.	—50 „
15. <i>Lörinczy L.</i> : Miért vagyok unitárius	—.— „
16. <i>Márk evangéliuma</i>	—10 „
17. <i>Máté evangéliuma</i>	—10 „
18. <i>Pap Bácsi</i> : Kis Biblia	1.— „
19. <i>Perczelné Kozma Flóra</i> : Channing szelleme	—.— „
20. <i>Szentiványi</i> : A nép barátja.....	—10 „
21. <i>Dr. Tóth György</i> : Dávid Ferenc eml.	—60 „
22. <i>Többen</i> : Vallás és szabadság.....	1.10 „
— Vallás, hit és szabadság	1.50 „
23. <i>Unitárius Énekeskönyv</i>	3.— „
24. <i>Varga B.</i> : Ami örökkévaló Dávid F.....	—.— „
25. <i>Vári Albert</i> : Berde Mózes	—50 „
— Keresztény Egyház Története	1.50 „
— Isten orsz. munkásai	1.50 „
— Keressétek először Isten országát	4.— „
— <i>Imakönyv</i> , plüskötésben	6.50 „
— „ selyemkötésben	5.50 „
— „ papirkötésben	2.— „
— „ füzve	1.— „
26. <i>Versényi</i> : Kriza János	—50 „
27. <i>Végvári</i> : Versek	—80 „
28. <i>Unitárius Naptár</i> az 1931. évre	1.— „

ALKALMI AJÁNDÉKNAK
IMAKÖNYV,
ÉNEKESKÖNYV

jutányos áron beszerezhető
 Unitárius Iratmisszióknál
 kedden és csütörtökön d. u.
 5–7-ig, vasárnap 12–1-ig
 V., Koháry-u. 4., I. em.